

Framtidens medlem – vem är det?

Läkarförbundet fyller 100 år 2003. Av somliga uppfattas förbundet kanske som en trött åldring som snart ska begravas, och man väljer därför aktivt att inte bli medlem. De som vill kan givetvis hitta bortförklaringar och säga att alla organisationer har problem med medlemsrekrytering. Men det hjälper ju inte oss, och vårt mål måste vara att aktivt anpassa och modernisera förbundet till medlemmarnas önskemål.

Det fackliga arbetet förändras över åren. De senaste trenderna med ökad individualism ställer helt nya krav på organisationer som vill överleva. Vad kan en kollektiv anslutning erbjuda unga individualister som är vana att klara sig själva? Individuella löner gör att många anser att de klarar sig själva.

Facket har tidigare inte behövt motivera vad man gör och vi är dåliga på att förklara vad vi faktiskt arbetar med. Utbildning, forskning, kvalitet, sjukvårdspolitik, kollektivavtal och pensionsförhandlingar är några av de frågor som förbundet dagligen arbetar med.

Vi är många som tycker att det är viktigt med en professionell organisation som bevakar våra intressen och driver våra frågor på ett övergripande sätt. För att Läkarförbundet ska kunna fortsätta att vara livaktigt krävs det att vi försöker tillvarata de framtida medlemmarnas synpunkter på ett bättre sätt.

Läkarförbundet genomförde förra året en medlemsundersökning där resultatet kan tyckas oroande, men det gav oss även idéer om vad vi ska arbeta vidare med för att bättre svara upp till det medlemmarna vill ha. En ökad synlighet både centralt och lokalt är viktigt, medlemmen måste veta vart den ska vända sig i fackliga frågor.

Vi måste också bli mer inriktade på direkt service. Medlemmarna ser inte alltid behovet av de fackliga förtroendemännens möten och förhandlingar. Det är viktigt att medlemmarna kommer närmare besluten och att de kan påverka vilket arbete som bedrivs både centralt och lokalt.

Många utredningar har gjorts under åren med syftet att förbundet ska bli starkare

och tydligare för medlemmarna. En arbetsgrupp om lokalföreningarnas ekonomi (LEG) har under innevarande verksamhetsår sett över hur lokalföreningarnas ekonomi och verksamhet fungerar (se även referat på nyhetsplats).

Lokalföreningarna är vår fackliga bas och det är viktigt att de fungerar bra. Den lokala läkarföreningen är lokal arbetstagarorganisation enligt lag och avtal, den är förhandlingsorgan på delegation från Läkarförbundet, den ska lokalt företräda medlemmarna i fackliga frågor och ge medlemmarna service i fackliga ärenden.

LEG-gruppens utredning visar att uppgifternas antal och svårighetsgrad har ökat och många föreningar har svårt att klara av alla. Facklig förtroendemantid är den i särklass största ekonomiska resursen för lokalföreningarna, och de flesta föreningar utnyttjar den fullt. Det finns inga outnyttjade resurser – ökande arbetsuppgifter måste lösas på annat sätt.

Redan idag görs så mycket ideellt arbete att det vore farligt att kräva mer. Risker finns att de som idag är aktiva tröttnar och att det blir ännu svårare att rekrytera nya förtroendeman.

LEG-gruppens slutsats blev att det behövs ökade ekonomiska resurser till lokalföreningarna och att det också är önskvärt med en höjd ambitionsnivå för vissa lokalföreningar. Dessutom är det viktigt att lokalföreningarna har större möjlighet att påverka sin ekonomi och verksamhet. Centralstyrelsen har därför beslutat att initialt öka bidragen till lokalföreningarna och därefter att minska den centrala medlemsavgiften så att lokalföreningarna själva kan ta ut motsvarande avgift.

Hittills har förbundet inkasserat en central avgift lika för alla medlemmar, men nu ska medlemmarna i varje lokalförening själva på årsmötena kunna påverka sin lokalföreningsavgift. De som vill påverka kan direkt vid årsmötet själva ta ställning till vilken verksamhet man är beredd att betala för, dvs nyttan av verksamheten och kostnaden för den bedöms och beslutas av samma församling. Ökat ansvar och medbestämmande

för medlemmarna tror vi är viktigt för framtiden.

Läkarförbundets centralstyrelse arbetar med att försöka hitta en modell för framtidens förbund som bättre svarar mot medlemmarnas krav. Vi har försökt identifiera framtidens medlem och försökt se vilka krav och förväntningar som kan finnas.

Vi tror att en ökad grad av individuell service är viktigt. Trots allt kommer medlemmen att behöva hjälp med löneförhandlingar men på ett annorlunda sätt. Vår roll blir mer stödjande och rådgivande från att tidigare ha varit konkret förhandlande. Vi måste bli tydligare för medlemmarna, de måste veta vad facket är.

Det krävs ökad synlighet av de lokala fackliga förtroendemännen och en ökad aktivitet lokalt. De centrala förtroendemännen måste synas mer i media, de ska tala för läkarkåren i viktiga frågor och driva opinionsbildning på ett tydligt sätt.

Samtidigt är facket aldrig starkare än medlemmarna tillsammans. För att vi ska åstadkomma något bra måste vi göra det tillsammans. Om vi kan förena dessa krafter tror vi att förbundet har en viktig funktion att fylla även i framtiden.

Eva Nilsson Bågenholm

Eva Nilsson Bågenholm
2:e vice ordförande i Läkarförbundet